

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 58 0 Ip 241337 22 Spp
Sarajevo, 10.11.2022. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Mostaru od 26.08.2022. godine za rješavanje spornog pravnog pitanja, u predmetu Općinskog suda u Mostaru broj: 58 0 Ip 241337 21 Ip, na osnovu odredbe člana 61a. Zakona o parničnom postupku¹, te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta², na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj 10.11.2022. godine donio je:

O D L U K U

Prijedlog za izvršenje treba odbaciti bez obzira da li u praksi izvršenik provodi konsolidaciju.

O b r a z l o ž e n j e

Predmetni postupak je pokrenut po prijedlogu za izvršenje tražitelja izvršenja: „Bora“ d.o.o. Banja Luka, koga zastupaju advokati iz ZAK Pehar&Lesko iz Mostara, protiv izvršenika „Aluminij“ d.d. Mostar, Bačevići bb, Mostar, radi naplate novčanog potraživanja na nepokretnim stvarima na kojim je upisana hipoteka.

Općinski sud u Konjicu svojim zahtjevom za rješavanje spornog pravnog pitanja pokrenuo je postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH definišući pravno pitanje: „Da li sud u izvršnom postupku shodno odredbama Zakona o konsolidaciji privrednih društava FBiH i Zakona o izvršnom postupku FBiH treba odbacivati prijedloge za izvršenje protiv privrednih društava koja su formalno u procesu konsolidacije, ako u konkretnom predmetu tražitelj izvršenja priloži dokaze kako izvršenik u praksi ne provodi konsolidaciju, odnosno ne poduzima neophodne radnje i aktivnosti s ciljem postizanja stanja likvidnosti i solventnosti privrednog društva?“

U obrazloženju zahtjeva navode se činjenice:

- Ugovorom o zasnivanju založnog prava-hipoteke zaključenog, kod notara Danke Vučina br. OPU—IP 9/2015 od 13.01.2015. godine, između „Hypo Alpe Adria Bank“ d.d. Mostar i izvršenika „Aluminij“ d.d. Mostar, kao sredstvo osiguranja ugovora o odobravanju okvira o finansijskom praćenju zaključenom sa izvršenikom dana 29.12.2014. godine u iznosu od 7.970.000,00 KM i ugovor o kratkoročnom kreditu od 29.12.2014. godine na iznos od 1.000.000,00 KM. Hipoteka je upisana na nekretninama u vlasništvu založnog dužnika i to: kč. 27/4 radionica, zgrada pov. 646 m2, kč. 30/2 radionica za izradu rezervnih dijelova i remont, zgrada pov.6048 m2, kč. 1/3 La Mirage zgrada pov. 372 m2 i kč. 2/1 La Mirage, zgrada i ekonomsko dvorište pov. 101956 m2, upisano u zk. ul. br. 552 KO SP_Bačevići, vlasništvo izvršenika.

¹ Službene novine FBiH broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² Službeni glasnik BiH broj 66/12, 40/14, 54/17, 60/17-ispr. i 30/18;

- ugovorom o prenosu založnog prava-hipoteka od 29.02.2016. godine zaključenog pred notarom Nerminkom Hamidović iz Sarajeva, povjerilac „Hypo Alpe Adria Bank“ d.d. Mostar je prenijela založno pravo na „Bora“ d.o.o. Banja Luka;
- „Bora“ d.o.o. Banja Luka je podnijela predmetni prijedlog za izvršenje radi naplate ukupnog novčanog potraživanja od 11.176.018,37 KM i troškova izvršnog postupka, zabilježbom, utvrđivanjem vrijednosti i prodajom založenih nekretnina upisnih na izvršenika.
- Vlada Federacije BiH je donijela više Odluka o finansijskoj konsolidaciji izvršenika „Aluminij“ d.d. Mostar sa 44% učešća državnog kapitala:
  1. Odluka od 25.10.2018. godine kojom je određeno da postupak finansijske konsolidacije ne može trajati duže od 10.07.2019. godine, a odobreno je izmirenje dugova zaključno do 30.09.2013. odobreno 47.423.156,03 KM,
  2. Odluka Vlade FBiH od 12.07.2019. godine produžen je rok važenja do 10.12.2019. godine,
  3. Odluka Vlade FBiH od 26.11.2019. godine produžen je rok važenja do 31.12.2021. godine,
  4. Odluka Vlade FBiH od 16.12.2021. godine produžen je rok važenja do 31.12.2023. godine, a odobreno je izmirenje dugovanja zaključno sa 31.12.2019 u ukupnom iznosu od 389.238.862,68 KM.

U svom zahtjevu podnosilac navodi da je nakon podnesenog prijedloga za izvršenja, tražilac izvršenja podnio prijedlog za rješavanje spornog pravnog pitanja koji je sadržavao i nalaz vještaka finansijske struke, iz kojeg proizilazi da finansijska konsolidacija nije dala rezultate u smislu pokretanja proizvodnje, već su se gubitci povećali, zbog čega finansijska konsolidacija nema ekonomsku komponentu već umjetno održavanje, pa da smatra da bi Odluku o finansijskoj konsolidaciji trebalo staviti van snage i pokrenuti stečaj.

U zahtjevu se navodi da je izvršenik podnio odgovor na prijedlog tražioca izvršenja osporavajući isti navodeći da se u sudskom postupku ne mogu osporavati odluke Vlade Federacije BiH o konsolidaciji izvršenika kao preduzeća sa učešćem državnog kapitala, da izvršenik obavlja svoje tekuće finansijske obaveze, kao i da je Vrhovni sud F BiH u svojoj ranijoj odluci broj: 51 0 Rs 068824 16 Spp od 30.09.2016. godine izrazio stav o postupcima naplate potraživanja pokrenutim pred sudovima kada su izvršenici društva koja se konsoliduju, na način da se takvi prijedlozi odbacuju.

Stoga, podnosilac zahtjeva, imajući u vidu praksu Općinskog suda u Mostaru, koju podržava i Kantonalni sud u Mostaru svojim odlukama, da se u ovakvim slučajevima odbacuju prijedlozi za dozvolu izvršenja, a da u ovom momentu postojanje više predmeta protiv izvršenika koji je u finansijskoj konsolidaciji, smatra da postoje uslovi za meritorno rješavanje spornog pravnog pitanja, jer je 09.07.2019. godine izvršenik donio odluku o gašenju proizvodnje, da je jedini prihod društva zakupnina koju dobiva iznajmljivanjem prostora i jednokratna pomoć Vlade Federacije BiH, da je u 2021. godini izvršenik imao samo dva zaposlenika, a da u toj godini nije bilo aktivnosti na istraživanju i razvoju, što je potvrdio i vještak finansijske struke pa smatra da je zahtjev osnovan i da treba prijedlog za dozvolu izvršenja usvojiti.

U svom sopstvenom tumačenju spornog pravnog pitanja podnosilac zahtjeva smatra da treba dozvoliti izvršenje na nepokretnostima izvršenika, smatrajući da je postupak konsolidacije zapravo zloupotreba instituta finansijske konsolidacije, jer taj postupak u predmetnom slučaju traje više od 4 godine, da se nije postiglo stanje likvidnosti i solventnosti, a zakonskim

rješenjem se onemogućavaju treća lica u naplati potraživanja iz imovine takvih društava, što je diskriminatorno i štetno utječe na njihovo poslovanje, zbog čega smatra prijedlog opravdanim.

Članom 61a. ZPP propisano je:

„(1) ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije radi rješavanja spornog pravnog pitanja

(2) sud koji je pokrenuo postupak za rješavanje spornog pravnog pitanja dužan je zastati sa postupkom dok se ne okonča postupak pred Vrhovnim sudom Federacije.“

Članom 61b. propisano je:

„(1) Zahtjev iz člana 61a. stav 1. ovog zakona treba sadržavati kratak prikaz utvrđenog stanja stvari u konkretnoj pravnoj stvari, navode stranaka o spornom pravnom pitanju i razloge zbog kojih se sud obraća sa zahtjevom za rješavanje spornog pravnog pitanja. Sud će uz zahtjev priložiti i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja. Zahtjev se ne dostavlja strankama na izjašnjavanja.“

Ocjenjujući procesne pretpostavke za odlučivanje o zahtjevu za rješavanje spornog pravnog pitanja Vrhovni sud Federacije je našao da su ispunjeni svi uslovi za meritorno odlučivanje jer je zahtjev podnijelo ovlašteno lice, uz navođenje razloge za podnošenje zahtjeva, da se radi o većem broju predmeta pred istim sudom, zbog čega je to pitanje od značaja za odlučivanje u predmetu postupka, kao i da je podnosilac dao sopstveno tumačenje nalazeći da se radi o zloupotrebi prava u cilju onemogućavanja povjerilaca da naplate potraživanja od izvršenika kao dužnika što smatra diskriminatornim i štetnim po povjerioca zbog čega smatra da treba dopustiti izvršenje na imovini takvih društava.

U odnosu na pitanje pravne prirode postupaka prinudne naplate nad društvima koja su u finansijskoj konsolidaciji, članom 9. stav 1. Zakona o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji BiH³ (u dajem tekstu Zakona) propisano je:

„U toku postupka finansijske konsolidacije ne mogu se pokrenuti postupci prinudne naplate nad imovinom društva sa većinskim učešća državnog kapitala koje se konsoliduje...“

...“

Član 11. istog Zakona glasi:

„Finansijska konsolidacija društva sa učešćem državnog kapitala i društva sa 100% učešćem privatnog kapitala, može obuhvatiti dugovanja nastala zaključno sa 31.12.2019. godine na osnovu:

- doprinosa za zdravstveno osiguranje,
- doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti,
- poreza, isključujući poreze na dodatnu vrijednost,
- dugovanja prema zaposlenicima i
- isporučene vode, struje, plina, grijanja i ostalih komunalnih usluga.

...

Na postupak finansijske konsolidacije društva sa učešćem državnog kapitala i društva sa 100% učešćem privatnog kapitala shodno se primjenjuju čl. 6., 7., 8., 9. i 10. ovog zakona ...“

Čl. 17. Zakona:

---

³ Službene novine 52/14, 36/18, 54/19 i 48/21

„Ukoliko Vlada Federacije BiH donese odluku o finansijskoj konsolidaciji federalno ministarstvo koje je predložilo donošenje te odluke dužno je pratiti realizaciju postupka finansijske konsolidacije u konkretnom slučaju i o tome redovno a najmanje jednom u šest mjeseci informirati Vladu Federacije BiH.“

Prije svega treba naglasiti a što podnosilac zahtjeva u svom zahtjevu i navodi, da je Vrhovni sud Federacije u svojoj odluci broj: 51 0 Rs 068824 16 Spp od 30.09.2016. godine već odlučivao o postupcima prinudne naplate potraživanja nad imovinom društva nad kojim se provodi finansijska konsolidacija, konkretno „Konfekcije Borac“ d.d. Travnik, u kojoj odluci je izražen stav da će se prijedlozi za pokretanje postupka izvršenja podneseni nakon stupanja na snagu odluke o finansijskoj konsolidacije tog društva, odbaciti.

Sporno pravno pitanje konkretnog zahtjeva odnosi se na situaciju kada je tražilac izvršenja uz prijedlog za dozvolu izvršenja priložio dokaze da se ne poduzimaju aktivnosti postizanja stanja likvidnosti i solventnosti tog privrednog društva koje je u finansijskoj konsolidaciji po Odluci nadležnog organa vlasti.

Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije nalazi da činjenica koju navodi tražilac izvršenja u prijedlogu za dozvolu izvršenja o neprovođenju aktivnosti u društvu nad kojim se provodi konsolidacija zapravo nije relevantna za izvršni sud, imajući u vidu da nadzor nad provođenjem realizacije finansijske konsolidacije za svaki konkretni slučaj vrši organ vlasti koji je donio odluku o finansijskoj konsolidaciji, a u konkretnom slučaju to je nadležno Federalno ministarstvo koje je predložilo donošenje odluke za izvršenika.

Nadzor se vrši u određenim vremenskim periodima na način da se dostavljaju informacije Vladi Federacije BiH kako je propisano članom 17. Zakona.

U tom smislu imajući u vidu da se zakonom reguliše postupak prinudne naplate nad imovinom društva nad kojim se provodi finansijska konsolidacija na način da je propisano da se „ne mogu pokrenuti postupci prinudne naplate potraživanja nad imovinom društva“, proizilazilo bi da sve činjenice koje ukazuju na neprovođenje aktivnosti na uspostavljanju likvidnosti i solventnosti ne mogu uticati na drugačiju odluku suda.

Iz navedenih razloga donesena je odluka kao u izreci primjenom člana 61d. stav 1. ZPP u vezi sa članom 18. Pravilnika o unutrašnjem poslovanju Federacije BiH i Brčko distrikta⁴ i Poslovnika o radu Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije BiH.

Predsjednik Građanskog odjeljenja
Vrhovnog suda Federacije BiH
Radenko Blagojević, s.r.

---

⁴ Službeni glasnik BiH 66/15 i 40/14